

Proiect de concluzii ale Consiliului privind rolul culturii în combaterea sărăciei și a excluziunii sociale

(2010/C 324/03)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Decizia nr. 1098/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2008 privind Anul European de Luptă împotriva Sărăciei și a Excluziunii Sociale (2010) ⁽¹⁾,

având în vedere adoptarea de către Consiliul European, cu ocazia reuniunii sale din 17 iunie 2010, a Strategiei Europa 2020 pentru ocuparea forței de muncă și o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii ⁽²⁾ și, în special, angajamentul său pentru „promovarea incluziunii sociale, în special prin reducerea sărăciei, stabilind obiectivul de a elimina pentru cel puțin 20 de milioane de persoane riscul de sărăcie sau excluziune”,

primind cu interes Rezoluția Parlamentului European din 15 noiembrie 2007 privind bilanțul realității sociale, care precizează că întărirea coeziunii sociale și eradicarea sărăciei și a excluziunii sociale trebuie să devină o prioritate politică pentru Uniunea Europeană,

întrucât:

- orice persoană are dreptul de a avea acces și de a participa la viața culturală, de a aspira la educație și formare pe tot parcursul vieții, de a-și dezvolta potențialul creativ și de a alege și de a i se respecta identitatea și apartenența culturală în diversitatea modurilor de exprimare a acesteia;
- dimensiunea transversală a culturii justifică mobilizarea politicilor culturale în vederea combaterii sărăciei și excluziunii sociale;
- accesul și participarea la cultură, precum și educația culturală pot să joace într-adevăr un rol-cheie în combaterea sărăciei și în promovarea unei mai mari incluziuni sociale, prin faptul că pot favoriza în special:
  - dezvoltarea personală, exprimarea, conștientizarea, libertatea și emanciparea persoanelor, precum și participarea lor activă la viața în societate;
  - integrarea socială a grupurilor izolate, cum ar fi persoanele în vârstă, și a grupurilor care se confruntă cu situații de sărăcie sau de excluziune socială, precum și conștientizarea și combaterea stereotipurilor și a prejudecăților la adresa anumitor grupuri sociale și culturale;
  - promovarea diversității culturale și a dialogului intercultural, respectarea diferențelor și capacitatea de a preveni și de a soluționa obstacolele interculturale;

- accesul la informații și la servicii, în ceea ce privește spațiile culturale care oferă acces la noile tehnologii ale informației și comunicațiilor și în special la internet;
- dezvoltarea potențialului creativ și a competențelor dobândite în cadrul educației non-formale și informale care pot fi valorificate pe piața muncii și în viața socială și civică.

CONSIDERÂND, prin urmare, că este important ca dimensiunea culturală să fie integrată în politicile naționale și europene de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale,

în această perspectivă, INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA, în limitele competențelor care le revin, cu respectarea principiului subsidiarității și ținând seama de structura lor instituțională:

A. Pentru a promova dimensiunea transversală a culturii, să pună în aplicare o abordare globală, coerentă și participativă, prin:

1. integrarea dimensiunii culturale în strategiile de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale și promovarea incluziunii sociale prin intermediul politicilor culturale;
2. aplicarea politicilor care vizează favorizarea unui acces eficient și a participării fiecărei persoane la activitățile culturale;
3. implicarea părților interesate, inclusiv a persoanelor aflate în situații de sărăcie și de excluziune socială și a asociațiilor acestora, în definirea și punerea în aplicare a strategiilor și a politicilor;
4. încurajarea elaborării, la nivel local, a unor proiecte specifice care să asigure legătura dintre programele de incluziune socială și programele culturale;
5. încurajarea colaborării, a realizării proiectelor comune și a schimburilor de experiență și de bune practici între diferitele niveluri ale autorităților, inclusiv la nivel european, între actorii din sectoarele sociale, economice, culturale, educaționale și de tineret, precum și între autoritățile publice și acești actori;
6. promovarea cercetării și a analizei cu privire la rolul culturii în combaterea sărăciei și a excluziunii sociale.

⁽¹⁾ JO L 298, 7.11.2008, p. 20.

⁽²⁾ Doc. EUCO 13/1/10 REV 1.

B. Să consolideze legăturile dintre educație, formare, economie, ocuparea forței de muncă și cultură prin:

1. încurajarea, îndeosebi cu participarea artiștilor și a instituțiilor culturale, a activităților culturale în cadrul dispozitivelor sociale, educaționale și de tineret, pentru a consolida competențele culturale și interculturale și pentru a stimula potențialul de creativitate și de inovare, în special al copiilor și al tinerilor;
2. recunoașterea importanței medierii culturale ⁽¹⁾ în cadrul participării la cultură și a necesității de a institui, în acest sens, activități de formare adaptate și de a spori profesionalizarea mediatorilor culturali;
3. promovarea valorificării competențelor dobândite în sectorul culturii, pentru a favoriza inserția pe piața forței de muncă și în viața socială și civică;
4. urmărirea politicilor adoptate în favoarea educației în domeniul mass-media și a celor care vizează dezvoltarea competențelor digitale și educarea grupurilor vulnerabile sau aflate în situații de sărăcie sau de excludere socială pentru a deprinde utilizarea noilor tehnologii ale informației și comunicațiilor, care permit facilitarea accesului la cultură și a dezvoltării exprimării culturale și a creativității artistice;
5. sensibilizarea actorilor din sectoarele culturale, sociale, economice, educaționale și de tineret în ceea ce privește relațiile cu persoane aflate în situații de sărăcie sau de excludere socială, dialogul intercultural, rolul culturii ca vector de incluziune socială și dimensiunea civică a culturii.

C. Să mobilizeze potențialul culturii pentru combaterea stereotipurilor și a prejudecăților la adresa anumitor grupuri sociale și culturale care se confruntă cu situații de sărăcie sau de excludere socială, prin:

1. promovarea programelor și acțiunilor care pun în valoare diversitatea culturală și dialogul intercultural, acordând o atenție deosebită schimburilor culturale între aceste grupuri, cum ar fi migrații, și societatea în general;
2. valorizarea rolului pozitiv pe care mass-media îl poate juca în acest domeniu;
3. încurajarea acțiunilor întreprinse în acest sens destinate copiilor și tinerilor, în școli și în afara acestora, în special de către asociațiile și mișcările de tineret.

INVITĂ STATELE MEMBRE, ținând seama de structura lor instituțională:

A. Să înlăture obstacolele în calea accesului la cultură prin:

1. sensibilizarea sectorului cultural în sensul deschiderii către toate tipurile de public și al recunoașterii diversității nevoilor acestora;
2. difuzarea unor informații culturale adaptate și ușor accesibile și punerea în aplicare a unor metode specifice de informare și de sensibilizare pentru a ajunge la persoanele vulnerabile, acordând o atenție deosebită persoanelor cu handicap;
3. îmbunătățirea accesului la noile tehnologii ale informației și comunicațiilor, în special la internet și, în acest context, consolidarea și reînnoirea rolului jucat de bibliotecile publice, centrele culturale locale și punctele de acces public la internet, ca elemente esențiale ale peisajului digital al cunoașterii și ca spații pentru întâlniri și activități culturale deschise tuturor;
4. urmărirea politicilor vizând reducerea costului accesului la cultură, adoptate în beneficiul grupurilor-țintă menționate;
5. îmbunătățirea și diversificarea ofertei culturale locale accesibile tuturor.

B. Să îmbunătățească participarea la viața culturală și exprimarea culturală prin:

1. valorizarea participării culturale, a exprimării culturale și a creativității artistice a persoanelor aflate în situații de sărăcie sau de excludere socială, în special prin intensificarea activităților în materie de educație culturală, de mediere culturală sau de practică artistică;
2. aplicarea în continuare a politicilor adoptate în domeniul alfabetizării, inclusiv al alfabetizării digitale, al educației de bază și al învățării limbilor naționale;
3. încurajarea proiectelor, inclusiv a studiourilor de creație pentru artiști, care permit promovarea colaborărilor între artiști și persoanele aflate în situații de sărăcie sau de excludere socială;
4. optimizarea potențialului sectoarelor educației și tineretului și încurajarea eforturilor asumate de instituțiile culturale pentru promovarea participării la viața culturală și a exprimării culturale a copiilor și a tinerilor.

În consecință, invită STATELE MEMBRE ȘI COMISIA:

1. să valorifice la maximum instrumentele politicii de coeziune a Uniunii pentru susținerea inițiativelor culturale vizând combaterea sărăciei și a excluderii sociale;
2. să valorizeze contribuția culturii la dezvoltarea și la punerea în aplicare a Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului;
3. să țină seama de prezentele concluzii în realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

⁽¹⁾ Mediarea culturală este disciplina care constă în crearea de legături între public și cultură.